

Neculai Amălinei

LIMBA JAPONEZĂ

Ediția a XI-a revăzută și adăugită

POLIROM
2022

Nihongo – limba japoneză	13
--------------------------------	----

PARTEA I. Lecții de limba japoneză

Lecția 1. <i>Konnichi wa</i>	17
Vocabular	17
Comentarii.....	17
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze.....	18
Lecția 2. <i>Kore wa hon desu</i>	19
Vocabular	19
Gramatică	19
1. <i>Trăsăturile generale ale gramaticii japoneze</i>	19
2. <i>Substantivele</i>	20
3. <i>Pronumele demonstrative kore, sore, are și pronumele interogativ dore</i>	20
4. <i>Copula desu</i>	20
5. <i>Particula wa</i>	21
Exerciții	21
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	21
Lecția 3. <i>Ogenki desu ka?</i>	22
Vocabular	22
Gramatică	22
1. <i>Particula ka și propoziția interogativă</i>	22
Exerciții	23
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	24
Lecția 4. <i>Dōzo yoroshiku</i>	25
Vocabular	25
Gramatică	26
<i>Dewa arimasen</i>	26
Exerciții	26
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	27

Lecția 5. <i>Kore wa nan desu ka?</i>	28
Vocabular	28
Gramatică	28
1. <i>Pronumele interogativ nani</i>	28
2. <i>Particula no</i>	29
Exerciții	30
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	31
Lecția 6. <i>Ano hito wa dare desu ka?</i>	32
Vocabular	32
Gramatică	33
1. <i>Pronumele interogativ dare</i>	33
2. <i>Adjectivele demonstrative kono, sono, ano și interogativul dono</i>	33
Exerciții	34
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	35
Lecția 7. <i>Sore wa akai hana desu ka?</i>	36
Vocabular	36
Gramatică	36
1. <i>Adjectivele (keiyōshi)</i>	36
2. <i>Formarea predicatului adjectivelor</i>	37
Exerciții	39
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	39
Lecția 8. <i>Kyō wa ii tenki desu</i>	40
Vocabular	40
Gramatică	41
1. <i>Structura propoziției (1)</i>	41
2. <i>Forma negativă a predicatului adjectivelor la timpul prezent</i> ..	41
3. <i>Atributul adjectival</i>	42
4. <i>Particulele ne și yo</i>	43
Exerciții	43
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	44
Lecția 9. <i>Akemashite omedetō gozaimasu</i>	45
Vocabular	45
<i>Apelative</i>	46
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	47
Lecția 10. <i>Sore mo zasshi desu</i>	48
Vocabular	48
Gramatică	48
1. <i>Răspunsuri la întrebări cu hai și iie</i>	48
2. <i>Particula mo</i>	49

Exerciții	50
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	50
Lecția 11. <i>Are ga kutsu desu</i>	51
Vocabular	51
Gramatică	52
1. <i>Pronumele interogativ dore</i>	52
2. <i>Adjectivul interogativ dono</i>	52
3. <i>Contextul interogativ : folosirea particulei ga (1)</i>	52
4. <i>Pronumele nehotărâte și negative</i>	53
Exerciții	53
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	54
Lecția 12. <i>Koko wa doko desu ka?</i>	55
Vocabular	55
Gramatică	56
<i>Locul și direcția</i>	56
Exerciții	57
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	58
Lecția 13. <i>Koko ni hana ga arimasu</i>	59
Vocabular	59
Gramatică	60
1. <i>Particula ni</i>	60
2. <i>Verbe de existență : arimasu</i>	60
3. <i>Particula ga (2)</i>	61
Exerciții	62
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	62
Lecția 14. <i>Asoko ni hito ga imasu</i>	63
Vocabular	63
Gramatică	63
1. <i>Verbe de existență : imasu</i>	63
2. <i>Forma negativă a verbelor de existență</i>	64
3. <i>Particula ga (3)</i>	64
Exerciții	65
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	65
Lecția 15. <i>Kōen ni kodomo ga takusan imasu</i>	66
Vocabular	66
Gramatică	66
1. <i>Exprimarea caruității și a numărului</i>	66
2. <i>Folosirea particulelor wa și ga (1)</i>	67
Exerciții	70
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	70

Lecția 16. <i>Ichī, ni, san, shi, go...</i>	71
Vocabular	71
Gramatică	72
<i>Sistemele numerice japoneze (1)</i>	72
Exerciții	72
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	73
Lecția 17. <i>Shichinin no samurai</i>	74
Vocabular	74
Gramatică	74
1. <i>Sistemele numerice japoneze (2)</i>	74
2. <i>Clasificatori</i>	76
Exerciții	79
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	79
Lecția 18. <i>Hitotsu</i>	80
Vocabular	80
Gramatică	81
1. <i>Sistemele numerice japoneze (3)</i>	81
2. <i>Numeralele ordinale</i>	81
Exerciții	83
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	83
Lecția 19. <i>Watashi wa tomodachi ga imasu</i>	84
Vocabular	84
Gramatică	84
1. <i>Expresii pentru posesie</i>	84
2. <i>Cuvinte care descriu relațiile de familie</i>	85
3. <i>Întrebări pentru numere, cantități și prețuri</i>	86
Exerciții	87
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	88
Lecția 20. <i>Sakura ga sakimasu</i>	89
Vocabular	89
Gramatică	89
1. <i>Verbul</i>	89
2. <i>Predicatul nominal, adjectival și verbal</i>	90
3. <i>Formele verbelor corespunzătoare stilurilor de vorbire</i>	91
4. <i>Grupele de verbe</i>	91
5. <i>Forma -masu</i>	92
Exerciții	94
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	94

Lecția 21. Nani o shimasu ka?	95
Vocabular	95
Gramatică	95
1. <i>Particula o și complementul direct.</i> <i>Structura propoziției (2)</i>	95
2. <i>Excepții</i>	96
3. <i>Particula o și verbele de mișcare</i>	96
Exerciții	97
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	98
Lecția 22. Watashi wa gakusei ni nihongo o oshiemasu	99
Vocabular	99
Gramatică	99
1. <i>Particula ni și complementul indirect.</i> <i>Structura propoziției (3)</i>	99
2. <i>Folosirea particulei de ca indicator de loc</i>	101
Exerciții	102
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	102
Lecția 23. Tanaka-san wa ashita doko e ikimasu ka?	103
Vocabular	103
Gramatică	103
1. <i>Folosirea particulei e ca indicator de direcție al acțiunii</i>	103
2. <i>De, particulă ce indică mijlocul prin care o acțiune este</i> <i>indeplinită</i>	104
3. <i>To, folosită ca particulă de însoțire</i>	105
Exerciții	106
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	106
Lecția 24. Watashi wa asa hayaku okimasu	107
Vocabular	107
Gramatică	108
1. <i>Adverbul și forma adverbială a adjectivelor</i>	108
2. <i>Exprimarea timpului</i>	109
Exerciții	111
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	111
Lecția 25. Nichiyōbi ni wa nani o shimashita ka?	112
Vocabular	112
Gramatică	113
1. <i>deshita, forma de trecut afirmativ formal pentru desu</i>	113
2. <i>-mashita, forma de trecut afirmativ formal pentru verbele</i> <i>predicative</i>	113
3. <i>-mascn deshita, forma de trecut negativ formal pentru</i> <i>verbele predicative</i>	113

4. <i>Zilele săptămânii</i>	114
5. <i>Folosirea particulelor wa și ga (2)</i>	114
6. <i>Particule duble</i>	115
Exerciții	115
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	116
Lecția 26. <i>Kinō, watashi wa Tōkyō e itta</i>	117
Vocabular	117
Gramatică	117
- <i>ta</i> : <i>forma de trecut informal afirmativ a verbelor</i>	117
Exerciții	119
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	119
Lecția 27. <i>Mite kudasai!</i>	120
Vocabular	120
Gramatică	120
1. <i>Forma -te a verbelor (1)</i>	120
2. <i>Kudasai și forma -te a verbelor</i>	121
Exerciții	122
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	122
Lecția 28. <i>Ima, nani o shite imasu ka?</i>	123
Vocabular	123
Gramatică	123
1. <i>Forma -te a verbelor (2)</i>	123
2. <i>-te aru și -te iru</i>	126
Exerciții	127
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	127
Lecția 29. <i>Shiranai</i>	128
Vocabular	128
Gramatică	128
1. <i>-nai: forma de prezent informal negativ a verbelor</i>	128
2. <i>-nakatta: forma de trecut informal negativ a verbelor</i>	129
Exerciții	130
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	130
Lecția 30. <i>Shukudai o wasurenai de kudasai!</i>	131
Vocabular	131
Gramatică	131
1. <i>-nai de: forma -te negativă a verbelor (1)</i>	131
2. <i>-nakute: forma -te negativă a verbelor (2)</i>	132
3. <i>Kudasai și forma -nai de a verbelor</i>	133
Exerciții	133
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	133

Lecția 31. <i>Kono kaban wa takakatta desu</i>	134
Vocabular	134
Gramatică	135
1. <i>Forma -te a adjectivelor</i>	135
2. <i>Forma de trecut a predicatului adjectivelor</i>	136
Exerciții	137
Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze	138

PARTEA a II-a. Hiragana, Katakana, Kanji

1. Structura limbii japoneze	141
2. <i>Hiragana</i>	142
Folosirea silabarului <i>Hiragana</i>	149
Exerciții	154
3. <i>Katakana</i>	159
4. <i>Kanji</i>	169

PARTEA a III-a. Cheia exercițiilor

<i>Bibliografie selectivă</i>	201
<i>Index</i>	203
<i>Structuri de gramatică japoneză</i>	211
<i>Appendix A. Tabelul JIS X 0208 : 1997</i>	215
<i>Appendix B. Jōyō Kanji, Kyōiku Kanji, Jinmei-Yō Kanji</i>	229
<i>Appendix C. Lista de kanji LJSE</i>	237
<i>Appendix D. Kanji pentru examenele JLPT. Index de kanji</i>	241
<i>Appendix E. Conjugarea verbelor</i>	271
<i>Appendix F. Index de radicali JIS</i>	279
<i>Appendix G. Kyōiku Kanji indexate după radicali</i>	289
<i>Appendix H. Kyōiku Kanji ordonate după frecvența de utilizare</i>	309

Lecția 2. *Kore wa hon desu*

1. Kore wa hon desu.	Aceasta este o carte.
2. Kore wa enpitsu desu.	Acesta este un creion.
3. Are wa neko desu.	Aceea este o pisică.
4. Sore wa inu desu.	Acela este un câine.
5. Inu wa dōbutsu desu.	Ciinele este un animal.
6. Are wa Takashi desu.	Acela este Takashi.
7. Takashi wa seito desu.	Takashi este elev.
8. Watashi wa gakusei desu.	Eu sînt student.
9. Miura-san wa sensei desu.	Doamna Miura este profesor.

Vocabular

kore – acesta, aceasta

hon – carte

enpitsu – creion

sore, are – aceea, acela

neko – pisică

inu – câine

dōbutsu – animal

seito – elev

gakusei – student ; sensei – profesor

watashi – eu ; anata – tu

dore – care (dintre mai multe obiecte)

Gramatică

1. *Trăsăturile generale ale gramaticii japoneze*

Caracteristicile importante ale limbii japoneze sînt următoarele :

- 1) într-o propoziție, predicatul se află întotdeauna la sfîrșitul ei ;
- 2) verbele nu au terminații care să indice persoana sau numărul ;
- 3) nu există articol ;
- 4) substantivele sînt caracterizate de lipsa distincției între singular și plural ;
- 5) cazul unui pronume sau al unui substantiv este indicat prin intermediul diferitelor particule care se află după pronume, respectiv substantiv ;

6) subiectul și complementul se pot omite, dacă se subînțeleg din text ;

7) anumite părți de vorbire au forme diferite, în funcție de stilul de vorbire folosit.

2. *Substantivele*

În limba japoneză, substantivul este o parte de vorbire neflexibilă. Substantivele japoneze nu au număr, gen și articol. Ele nu se declină, iar funcția lor sintactică este indicată de particulele de caz. În scrierea japoneză, majoritatea substantivelor se scriu cu *kanji*.

Notă :

Dacă în context se impune însă evidențierea pluralului, se pot folosi anumite procedee lexicale pentru indicarea pluralului, cum ar fi, de exemplu, utilizarea sufixelor.

3. *Pronumele demonstrative kore, sore, are și pronumele interogativ dore*

În limba japoneză, sistemul demonstrativelor este descris de așa-numitele forme (seturi) *ko-so-a-do*, ce includ pronumele demonstrative și cuvinte prin care se întreabă despre ceva, cineva etc.

Astfel, forma :

ko- definește aria apropiată de cel care vorbește ;

so- definește aria apropiată de interlocutor ;

a- definește aria îndepărtată atât de cel ce vorbește, cât și de interlocutor ;

do- este folosită interogativ, atunci când sîntem interesați de un anumit element (obiect, loc, direcție) dintr-un grup definit.

Pronumele demonstrative din această lecție sînt *kore*, *sore*, *are* (acesta ; acela ; acela de acolo), iar pronumele interogativ corespunzător este *dore* (care dintre mai multe obiecte).

Pronumele demonstrativ înlocuiește numele unui obiect (ființă sau lucru).

Atunci cînd se răspunde la o întrebare ce conține pronumele demonstrativ *kore* (de exemplu : *Kore wa hon desu ka ?* – „Este aceasta o carte ?”), se folosește pronumele demonstrativ *sore* (de exemplu : *Hai, sore wa hon desu* – „Da, aceea este o carte”, și invers (vezi lecția 3).

4. *Copula desu*

Copula este un cuvînt ce ajută la formarea unui predicat de tip nominal cu substantive sau cu adjective provenite din substantive.

Desu este forma de prezent afirmativ, în stilul formal, pentru verbul copulativ „a fi”. Formele negative ale copulei *desu* se datorează flexiunii formelor verbale *de aru*, respectiv *de arimasu*, considerate literare, respectiv politicoase.

5. Particula *wa*

Specific limbii japoneze, particula *wa* marchează topicul/tema enunțului și/sau un element de contrast.

Prin topic se înțelege despre ce se discută (sau este scris) în propoziție.

Profesorul E. Coșeriu, în lucrarea *Principes de syntaxe fonctionnelle* (Coșeriu 1989:32), afirmă că: „Particula *wa* nu indică aceeași funcție sintagmatică pe care o reprezintă ‘subiectul’ în limbile noastre, ci doar tema discursului, astfel că particula semnifică aproximativ ‘vorbind despre [x]’, ‘în ceea ce-l privește [pe x]’”.

Particula *wa* este folosită în general pentru a marca o informație ce a fost deja introdusă sau este cunoscută atât de cel care vorbește, cât și de cel care ascultă, de exemplu: substantive obișnuite, nume proprii, nume generice etc.

Tema unui enunț nu este întotdeauna identică cu subiectul gramatical. În principiu, orice cuvânt sau expresie dintr-un enunț poate deveni tema (topicul) enunțului.

Dacă într-o discuție se introduce o temă nouă, după cuvântul ce desemnează tema respectivă se va folosi particula *ga* (vezi lecția 15).

Exerciții

1. Traduceți în limba japoneză:

Aceasta este o carte. Acea este o pisică. Pisica este un animal.

Acesta este Takashi. Takashi este student.

Bună dimineța. Bună ziua. Bună seara. Noapte bună.

Vă mulțumesc. Scuzați-mă. La revedere.

Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze

これはほんです

1. これはほんです。
2. これはえんぴつです。
3. あれはねこです。
4. それはいぬです。
5. いぬはどうぶつです。
6. あれはたかしです。
7. たかしはせいとです。
8. わたしはがくせいです。
9. みうさんはせんせいです。

これ	ほん	えんぴつ	あれ
ねこ	いぬ	どうぶつ	せいと
がくせい	せんせい	わたし	あなた

Lecția 3. *Ogenki desu ka?*

1. Konnichi wa Miura Sensei.	Bună ziua, Miura Sensei !
2. Konnichi wa Takashi-san.	Bună ziua, domnule Takashi !
3. Ogenki desu ka ?	Ce mai faceți ? (<i>lit.</i> – Sînteți sănătos ?)
4. Hai, genki desu.	Sînt bine (sănătos).
5. Nan de isogashii desu ka ?	Cu ce sînteți ocupat ?
6. Shigoto de isogashii desu.	Sînt ocupat cu munca.
7. Ganbatte kudasai.	Succes !

Vocabular

genki (*lit.*) – sănătos

desu – a fi

ogenki desu ka ? – ce mai faceți ?

hai – da

genki desu – sînt sănătos

nan – ce

nan de – de ce, cu ce

isogashii – ocupat

shigoto – muncă, ocupație

ganbaru – a persevera

ganbatte kudasai – succes

nihongo – limba japoneză

Gramatică

1. *Particula ka și propoziția interogativă*

În limba japoneză, pentru a se formula o propoziție interogativă, se adaugă particula *ka* la sfîrșitul unei propoziții afirmative.

De exemplu : *Kore wa hon desu ka ?* înseamnă „Aceasta este o carte ?”.

Astfel, toate propozițiile afirmative din lecția precedentă devin propoziții interogative datorită intervenției particulei *ka* :

Kore wa hon desu ka ?

Aceasta este o carte ?

Kore wa enpitsu desu ka ?

Acesta este un creion ?

Are wa neko desu ka ?

Aceea este o pisică ?

Sore wa inu desu <i>ka?</i>	Acela este un câine?
Inu wa dōbutsu desu <i>ka?</i>	Ciinele este un animal?
Are wa Takashi desu <i>ka?</i>	Acela este Takashi?
Takashi wa seito desu <i>ka?</i>	Este Takashi elev?
Miura-san wa sensei desu <i>ka?</i>	Doamna Miura este profesoară?

Exerciții

1. Înlocuiți punctele prin cuvintele sau expresiile adecvate :

...wa hon desu...
 ...wa neko desu...
 Are... inu desu...
 Inu wa dōbutsu ...
 Are wa Takashi ...
 Watashi wa... desu.
 Takashi-san wa... desu...

2. Traduceți în limba japoneză :

Bună ziua!
 Ce mai faceți? Sint bine.
 Cu ce sinteți ocupat? Sint ocupat cu munca.
 Aceasta este o carte?
 Acea este o pisică?
 Doamna Miura este profesoară? Succes!

Notă :

Deși textele din aceste lecții au fost scrise în ideea unor corespondențe cu limba română, trebuie stabilit modul adecvat de folosire al pronumelor personale.

În limba japoneză, pronumele personale sînt legate direct atît de nivelul de respect implicat în maniera de adresare, cît și de poziția ierarhică a interlocutorului.

Din aceste motive se recomandă evitarea folosirii pronumelor personale (în special *anata* – „tu”, „dumneavoastră”) în relații oficiale sau în situații ce implică formalizare.

Se va folosi în locul pronumelor personale numele de familie al interlocutorului însoțit de sufixul *-san* (în traducere, „domnul, doamna”) sau, într-o situație adecvată, titlul, respectiv funcția.

Profesorii au un statut privilegiat în Japonia, datorită responsabilității lor în sistemul de educație.

Atunci cînd ne adresăm unui profesor, folosim invariabil apelativul „Sensei”.

Cînd vorbim despre un profesor, se atașează cuvîntul „Sensei” după numele de familie al profesorului respectiv.

Transcrierea textului lecției cu caractere japoneze

おげんき ですか

1. こんにちは みうら せんせい。
2. こんにちは たかしさん。
3. おげんき ですか。
4. はい、げんき です。
5. なんで いそがしい ですか。
6. しごとで いそがしい です。
7. がんぼって ください。

げんき

です

おげんき ですか

はい

げんき です

なん

なんで

いそがしい

しごと

がんぼる

がんぼって ください